

The Identity of Juvenile Offenders via Resocialization in the Juvenile Vocational Training Center¹

Mintra Meemusor², Narisara Peungposop³, and Thasuk Junprasert⁴

Received: November 28, 2023 Revised: January 11, 2024 Accepted: January 12, 2024

Abstract

The withdrawal of pre-existent identity and the enhancement of a new identity to the positive identity of juvenile offenders and resocialization. The objective of this research was to investigate the definition and conditions of identity formation among juvenile offenders in the Juvenile Vocational Training Center after obtaining resocialization. Researchers utilized qualitative case study and purposive sampling technique. participants were 4 professions and 6 juvenile offenders in the Juvenile Vocational Training Center. Data were collected through semi-structural in-depth interviews, and consequently analyzed via content analysis. The definition of identity formation of juvenile offenders can be divided into 2 characteristics: the creation of a new image of oneself and the purposeful change of identity. In addition, the conditions of juvenile offenders were divided into 2 domains: 1) the internal factors - which include a) lessons learned from the past that juveniles will reminisce about and b) the intrinsic motivation from friends – and 2) the external factors - which include a) moral support from family and b) trust and care from juvenile professions. Research findings can be applied to family and other related institutions to enhance identity formation and prepare juvenile offenders for their reintegration into society.

Keywords: Self-identity, resocialization, juvenile vocational training center

¹ This paper submitted in partial fulfillment of Master's Thesis in Applied Behavioral Science Research, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

² Graduate Student, Master's degree in Applied Behavioral Science Research, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University E-mail: mintra.masna38@gmail.com

³ Associate Professor at Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

⁴ Associate Professor at Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

อัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนผ่านการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน¹

มินตรา มีมุข² นริสรา พิงโพธิ์สม³ และฐาศุภกร จันประเสริฐ⁴

บทคัดย่อ

การถอดถอน “ตัวตนเดิม” และเสริมสร้าง “ตัวตนใหม่” เพื่อให้เยาวชนมีอัตลักษณ์แห่งตนเชิงบวกเป็นเป้าหมายหลักตามกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจการให้ความหมาย และเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภายหลังผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ ออกแบบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ กลุ่มแรกคือนักวิชาชีพในศูนย์ฝึกและอบรมฯ จำนวน 4 ราย และกลุ่มที่สองคือเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ จำนวน 6 ราย ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง และการเปลี่ยนตัวตนอย่างมีเป้าหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย บทเรียนในอดีตย้อนเตือนตนเอง และแรงผลักดันจากความสำเร็จของเพื่อน ร่วมกับปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ครอบครัวช่วยเสริมพลังใจ และเจ้าหน้าที่ไว้วางใจและให้ความช่วยเหลือเป็นเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ข้อค้นพบจากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับครอบครัว หรือหน่วยงานที่มีบทบาทในการควบคุม ดูแลเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในการเตรียมพร้อมกลับคืนสู่สังคม

คำสำคัญ: อัตลักษณ์แห่งตน การถ่ายทอดทางสังคมใหม่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

² นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อีเมล: mintra.masna38@gmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴ รองศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

สถานการณ์การก่ออาชญากรรมของเยาวชนไทยจากรายงานสถิติคดีสะสมในการกระทำความผิด พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2565 เยาวชนมีอัตราการกระทำความผิดที่ลดลง คือ 19,470 14,593 และ 12,192 ตามลำดับ(Department Juvenile Observation and Protection, 2022) แต่อย่างไรก็ตามตัวเลขดังกล่าวไม่ได้สะท้อนถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาการก่ออาชญากรรมของเยาวชนได้อย่างยั่งยืน ประเมินผ่านสถิติในการกระทำความผิดซ้ำที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปี พ.ศ. 2560 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 22.14 23.77 และ 25.93 ตามลำดับ (Department Juvenile Observation and Protection, 2020) นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติการณ์คดีของเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมีรูปแบบที่รุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเยาวชนสามารถเรียนรู้จุดอ่อนและจุดแข็งจากความผิดในครั้งแรก (Kampangkaewand & Sriipa, 2022) เห็นได้จากการรายงานข่าวจำนวนมาก อาทิ เยาวชนวัย 15 ปี พกอาวุธปืนในสถานศึกษาเพื่อก่อเหตุยิงเพื่อนร่วมชั้นจนเสียชีวิต หรือแม้แต่เหตุการณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566 ที่มีการกราดยิงในท้องสรรพาสินค้าโดยเยาวชนอายุ 14 ปี เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต จากข่าวที่นำเสนอข้างต้นไม่เพียงแต่สะท้อนถึงปัญหาอาชญากรรมในกลุ่มเยาวชน แต่ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นต้องแลกมาด้วยการสูญเสียอิสรภาพ โอกาสในการศึกษาและหน้าที่การงาน หรือแม้แต่การถูกสังคมตีตราในลักษณะของการเป็นภาระสังคม นอกจากนี้ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำส่งผลต่อการเพิ่มต้นทุนทางสังคมให้สูงขึ้น ทั้งต้นทุนที่เกิดขึ้นกับเหยื่อและต้นทุนจากการสูญเสียความสามารถของแรงงาน ประกอบกับรัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้ในการควบคุม ดูแล แก้ไข พัฒนาพฤติกรรมเสียเพื่อให้เยาวชนที่ก้าวพลาดเหล่านี้กลับไปใช้ชีวิตในสังคมดั้งเดิม

ท่ามกลางปัญหาพฤติกรรมก่ออาชญากรรมของเยาวชนมีองค์กรหลายแห่งมีหน้าที่ในการควบคุมดูแล เยาวชนที่กระทำความผิด อาทิ สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ รวมทั้งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่มีหน่วยงานย่อย ได้แก่ สถานพินิจฯ ที่ดูแลเยาวชนผู้กระทำความผิดระหว่างการพิจารณาคดี และศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่ทำหน้าที่ในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมแทนการลงโทษ ดังนั้นการเข้าไปอยู่ในสถานควบคุมดังกล่าวจึงมีนัยของการแยกเยาวชนออกจากสังคมเพื่อนำไปรื้อสร้างและประกอบใหม่ผ่านการควบคุมพฤติกรรมและการอบรมขัดเกลานิสัยอย่างเข้มข้น (Thanombunchai, 2009) โดยทำหน้าที่ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในสถานควบคุมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว ชุมชน ศาสนา ที่เป็นเสมือนตัวแทน (Agents) ในการขับเคลื่อนและพัฒนาเยาวชนในกลุ่มนี้ให้สามารถดำรงตนภายใต้สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ศูนย์ฝึกและอบรมฯ คือ สถาบันหนึ่งทางสังคมที่ใช้กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ (Resocialization) ด้วยกลวิธี (Tactics) ต่างๆ อาทิ การจัดการศึกษา การบำบัด การสงเคราะห์ตามสภาพปัญหา โดยมีเป้าหมายเพื่อถอดถอน “ตัวตนเดิม” และเสริมสร้าง “ตัวตนใหม่” ในเชิงบวกให้เยาวชนมีอัตลักษณ์แห่งตน (Identity) ตามเป้าหมายหรือความคาดหวังของสังคม (Crossman, 2019)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในมิติการฟื้นฟูการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชนทั้งในประเทศและต่างประเทศในช่วง 5 ปี ย้อนหลัง แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ประเด็นที่ 1 องค์ความรู้ของงานวิจัยในอดีตส่วนมากให้ความสำคัญต่อการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิดซ้ำของ

เยาวชน ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่มุ่งความสำคัญไปที่ปัจจัยภายนอก อาทิ ครอบครัว การศึกษา สภาพแวดล้อม (Kaewkerd, 2021) ส่วนปัจจัยระดับปัจเจกบุคคล คือ การควบคุมตนเอง ขาดเป้าหมายในชีวิต (Sumsiripong, 2018) อีกทั้งการรับรู้ถึงอัตลักษณ์แห่งตนเป็นปัจจัยที่ช่วยในการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อตนเองและช่วยสร้างตัวตนใหม่ในเชิงบวก (Chaowata, 2015) และประเด็นที่ 2 กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในบริบทต่างประเทศมักศึกษาในกลุ่มผู้กระทำความผิดในวัยผู้ใหญ่ (Maltseva et al., 2021) และประเด็นที่ 3 การศึกษาในอดีตที่มุ่งหาคำตอบในบริบทของกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่เพียงอย่างเดียว โดยมิได้ศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนร่วมด้วย จากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า แม้จะมีการศึกษาการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในกลุ่มผู้กระทำความผิด แต่ยังขาดองค์ความรู้ในเชิงลึกต่อการสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับการสร้างตัวตนใหม่ภายหลังผ่านการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อทำความเข้าใจการให้ความหมายและเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ภายหลังผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทำความเข้าใจการให้ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตน และเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ภายหลังผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ (Resocialization) กับบริบทสถานควบคุม

สาระสำคัญของกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในบริบทสถานควบคุม โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ถูกควบคุม ประกอบด้วย 2 ประเด็นหลัก ประเด็นที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ใช้กระบวนการของสถานควบคุมที่เรียกว่า Desocialization ในการถอดถอน “อัตลักษณ์เดิม” ด้วยการมุ่งกระทำให้ผู้ถูกควบคุมทุกรายมีสถานะที่เท่าเทียมกัน เช่น การตรวจค้นร่างกาย การเก็บทรัพย์สินส่วนบุคคล การพิมพ์ลายนิ้วมือ การสวมเครื่องแบบที่เหมือนกันอันเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่บ่งชี้ถึงลักษณะการถูกควบคุม เพื่อเข้าสู่กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่โดยการเสริมสร้าง “ตัวตนใหม่” อันเป็นที่ยอมรับของสังคม ประเด็นที่สอง กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมที่จำเป็นสำหรับดำเนินชีวิตในสถานควบคุม ครอบคลุมทั้งบรรทัดฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับและไม่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ความสำเร็จของกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่มักเกี่ยวข้องกับระบบของสถานควบคุม เช่น การให้รางวัล การลงโทษซึ่งเป็นวิธีสำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกควบคุมให้สามารถดำเนินตามเป้าหมายของสถานควบคุม (Crossman, 2019)

ทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive theory)

ผู้วิจัยนำทฤษฎีปัญญาสังคมของ Bandura มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กระบวนการฝึกอบรมของศูนย์ฝึกและอบรมฯ และอิทธิพลของตัวแบบ สาระสำคัญของทฤษฎีแบ่งเป็น 2 ประเด็น ประเด็นที่หนึ่ง ทฤษฎีปัญญาสังคมอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีปฏิสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความเชื่อ หรือความ

คาดหวัง และปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ส่วนมีอิทธิพลต่อบุคคลที่แตกต่างกันตามคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ประเด็นที่สอง กระบวนการเรียนรู้ส่วนมากเริ่มต้นจากการสังเกต (Observational Learning) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ กระบวนการใส่ใจ (Attention Process) กระบวนการจดจำ (Retention Process) กระบวนการกระทำ (Production Process) และกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) (Bandura, 1963)

แนวคิดตัวตนที่เห็นในกระจกเงา (The Looking Glass Self)

ชาร์ล ฮอร์ตตัน คูลีย์ (Charles Horton Cooley) อธิบายว่าการกำเนิดตัวตนของปัจเจกบุคคลเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทางสังคม จึงเสนอแนวคิดตัวตนที่เห็นในกระจกเงา (The Looking Glass Self) การสร้างและธำรงตัวตนของบุคคลซึ่งเป็นผลสะท้อนจากการประเมินของบุคคลอื่น โดยภาพสะท้อนจากบุคคลอื่นเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนความเป็นบุคคลที่ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ และการกำหนดสร้างตัวตนของบุคคล จึงอาจกล่าวได้ว่ากระจกเงาที่แตกต่างกัน เมื่อทำหน้าที่ในการสะท้อนภาพของบุคคลย่อมส่งผลให้เกิดการรับรู้ และสร้างตัวตนที่สอดคล้องกับภาพสะท้อนจากกระจกนั้นๆ ในขณะเดียวกันบุคคลก็สามารถเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความเป็นตัวตนให้แก่ผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้กระบวนการเกี่ยวกับการสร้างตัวตน (Self-idea) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ จินตนาการถึงภาพลักษณ์ของตนเองที่ปรากฏต่อบุคคลอื่น, จินตนาการว่าบุคคลอื่นประเมินต่อภาพลักษณ์นั้นอย่างไร และบุคคลเกิดความรู้สึกต่อความคิดที่ผู้อื่นตัดสินตนเอง นอกจากนี้บุคคลมักเลือกให้ความสนใจต่อมุมมองหรือภาพสะท้อนจากผู้อื่นที่มีอิทธิพลต่อบุคคล (Significant Others) และกลุ่มอ้างอิง (Reference Others) เช่น ผู้ปกครอง เพื่อน บุคคลที่มีความสนใจในสิ่งเดียวกัน (Cooley, 1983)

ทฤษฎีการติดตรา (Labeling theory)

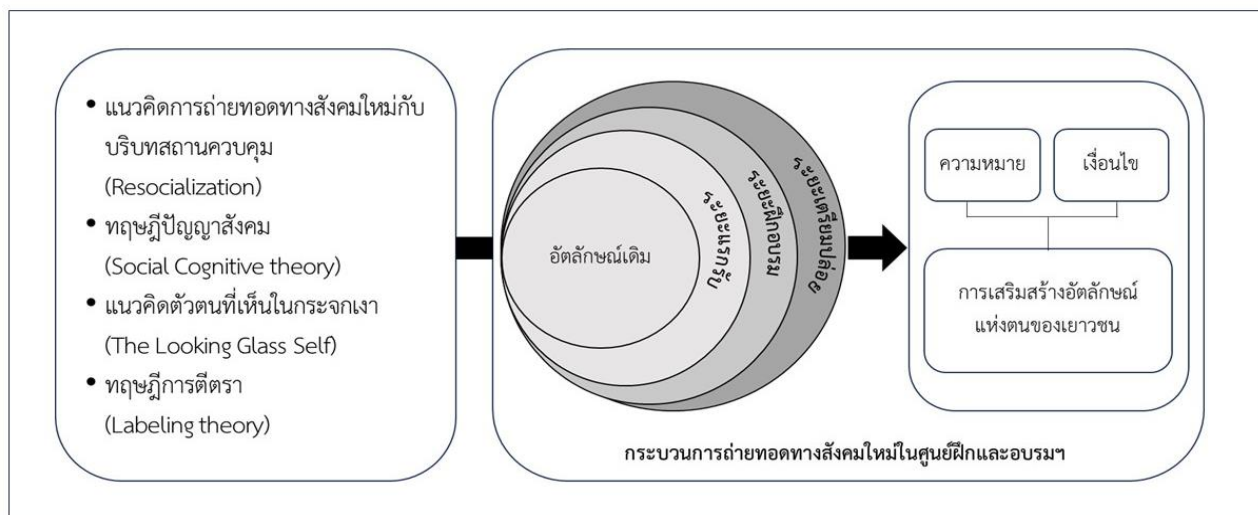
พฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลเป็นผลมาจากการกำหนดของสังคม ส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่สบายใจและมีมุมมองต่อตนเองในเชิงลบ ท้ายที่สุดบุคคลจะแสดงออกในลักษณะที่คล้อยตามสิ่งที่สังคมได้ติดตราไว้ (Becker, 1963) ซึ่งกระบวนการติดตราทางสังคมเริ่มจากการให้ความหมาย การกำหนดเพื่อแยกแยะระหว่างพฤติกรรมปกติหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามมาตรฐานสังคม และการกำหนดบทบาทใหม่จากกระบวนการทางสังคมที่ติดตราว่าบุคคลเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างถาวร ทั้งนี้ในกลุ่มเยาวชนที่มีประวัติการกระทำผิดและถูกควบคุมมักเป็นอีกกลุ่มที่ได้รับการติดตราทางสังคม อันส่งผลต่อการสูญเสียสถานะทางสังคม สิทธิ หรือแม้แต่การถูกลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Maneethep, 2018)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้นำมมมองแนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ (Resocialization) กับบริบทสถานควบคุม
ทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive theory) แนวคิดตัวตนที่เห็นในกระจกเงา (The Looking Glass Self)
และทฤษฎีการตีตรา (Labeling theory) เพื่อร่วมอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัยในการให้ความหมายของการ
สร้างอัตลักษณ์แห่งตน และเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ภายหลังผ่าน
กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะแรกรับ เพื่อให้เยาวชนสามารถปรับตัวเข้า
กับ บริบท ใ ห้ ม่
ของสถานควบคุม ระยะฝึกอบรม เพื่อให้เยาวชนเข้ารับกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู และระยะเตรียมปล่อยเพื่อ
ฝึกทักษะชีวิตก่อนจะกลับเข้าสู่สังคม สร้างความพร้อมของครอบครัวในการดูแลบุตรหลาน กรอบแนวคิดการวิจัย
แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 คือ นักวิชาชีพประจำศูนย์ฝึกและ
อบรมฯ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ที่มีอายุการปฏิบัติงานในด้านการ
แก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมอายุงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความยินดีให้ข้อมูล จำนวน 4 ราย ใน
ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 คือ เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อยู่ใน
ระยะเตรียมปล่อย มีความประพฤติที่ดี มีความยินดีให้ข้อมูล จำนวน 6 ราย ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 2 กลุ่ม ใช้
วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนด (Inclusion Criteria)

วิธีการเก็บข้อมูล

พื้นที่สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นสถานควบคุมที่เข้มงวดด้านความปลอดภัยเพื่อรักษาความมั่นคง ป้องกันการหลบหนีหรือการกระทำที่ขัดต่อระเบียบของสถานควบคุม เริ่มต้นผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการคัดเลือกเยาวชนซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มที่ 2 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion Criteria) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาเบื้องต้น และสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่สำหรับการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลยังสถานวิจัยด้วยตนเอง ทำให้ได้รับข้อมูลจากวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ในส่วนของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาชีพประจำศูนย์ฝึกและอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการเชิญชวนให้ผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า จากนั้นติดต่อประสานผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายโดยตรงเพื่อชี้แจงรายละเอียดข้อมูลในการวิจัย และยืนยันความสมัครใจในการให้ข้อมูล จากนั้นจึงทำการนัดหมายวัน และเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลสะดวกในการให้สัมภาษณ์ โดยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์แบบออนไลน์ (Online) ผ่านโปรแกรม Meet ซึ่งใช้สำหรับการจัดระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) ที่สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย แต่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องการสังเกตสีหน้า ท่าทางที่เกิดขึ้นสำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ไม่สะดวกเปิดกล้องระหว่างการสัมภาษณ์ ทุกครั้งก่อนทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยมีการขออนุญาตบันทึกเสียง (Record) และบันทึกรายละเอียดอื่นๆ ป้องกันการขาดตกบกพร่องของข้อมูล เช่น ข้อมูลจากการสังเกตการแสดงออกผ่านสีหน้า ท่าทางหรือน้ำเสียง ด้วยการจดบันทึกลงในสมุดร่วมนำไปใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาประมาณ 60-90 นาที

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แนวคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) เป็นวิธีการหลักในการเก็บข้อมูลตามแนวทางการสร้างแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงคุณภาพของชาย โพธิสิตา (Podhisita, 2019) จำนวน 2 ฉบับ ฉบับแรกสำหรับนักวิชาชีพในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ฉบับที่สองสำหรับเยาวชน ทั้งนี้ ขั้นตอนในการสร้างแนวคำถามกึ่งมีโครงสร้างเริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างแนวคำถามดังกล่าว พร้อมส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ และด้านกระบวนการงานยุติธรรมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูสำหรับเยาวชน จำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างแนวคำถามสำหรับนักวิชาชีพ เช่น รูปแบบหรือกิจกรรมการฝึกอบรมตามที่ท่านเล่ามานั้นช่วยส่งเสริมหรือพัฒนาเยาวชนอย่างไรบ้าง อะไรคือสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้กระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ เพื่อสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนประสบความสำเร็จ ส่วนแนวคำถามสำหรับเยาวชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีความสำคัญกับตัวน้องอย่างไร อะไรคือสิ่งที่ผลักดันให้น้องมีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ของชาย โพธิสิตา (Podhisita, 2019) เริ่มจากการจัดระเบียบข้อมูล (Data Organization) ด้วยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากการบันทึกเสียงและการจดบันทึกข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สะดวกต่อการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ การให้รหัสข้อมูล (Coding) โดยการพิจารณาเลือกข้อมูลส่วนที่สำคัญแล้วกำหนดคำหรือวลีให้กับข้อความที่เลือก จากนั้นนำข้อมูลที่ให้รหัสไว้แล้วมาจำแนกเป็นประเด็น (Themes) ตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียด เรียบเรียงข้อมูลในแต่ละประเด็นที่เป็นข้อค้นพบสำคัญ เป็นการหาข้อสรุปและตีความข้อค้นพบที่ได้รับ

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของข้อมูล และความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) คือ การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน (Data Triangulation) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาชีพประจำศูนย์ฝึกและอบรมฯ ร่วมกับเยาวชน นอกจากนี้มีการตรวจสอบข้อมูลโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Member check) ด้วยวิธีการทบทวนคำตอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยเข้าใจนั้นถูกต้องและสอดคล้องกับที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการสื่อสารหรือไม่ ร่วมกับการตรวจสอบการดำเนินการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (Peer Debriefing) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเป็นผู้ตรวจสอบการดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอน

จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองให้ดำเนินการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รหัสโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G-168/2565 เมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 รวมทั้งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณางานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เมื่อเดือนกันยายน 2565 ผู้วิจัยตระหนักถึงการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลเป็นอย่างสูง เช่น การขอความยินยอมการให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล การรักษาความลับของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งการปกปิดชื่อหรือลักษณะที่บ่งชี้ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยการใช้นามสมมติ

ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่ 2 นำเสนอการให้ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และส่วนที่ 3 นำเสนอเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีสาระพอสั่งเขปดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย นักวิชาชีพในตำแหน่งนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ นักจิตวิทยาคลินิก และนักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งหมด 4 ราย มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีไปจนถึงระดับปริญญาเอก โดยมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 ราย และสูงกว่า 20 ปี จำนวน 2 ราย รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มที่ 1

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ (ปี)	การศึกษา	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ทำงาน
1	หนึ่ง	ชาย	51	ปริญญาตรี	นักวิชาการอบรมและ ฝึกวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	21
2	สอง	หญิง	34	ปริญญาโท	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ	6
3	สาม	หญิง	49	ปริญญาเอก	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	26
4	สี่	หญิง	30	ปริญญาตรี	นักสังคมสงเคราะห์	5

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 1 คน และอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน กระทำผิดในคดีความผิดต่อชีวิต จำนวน 3 ราย คดียาเสพติดจำนวน 2 ราย และคดีทางเพศ จำนวน 1 ราย ส่วนมากมีระยะเวลาฝึกอบรมที่มากกว่า 1 ปี อีกทั้งยังมีบทบาทเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากความรับผิดชอบทั่วไป ได้แก่ หัวหน้าหอนอน และช่วยงานโรงครัว รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มที่ 2

ผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ (ปี)	คดี	คำสั่งศาล	ระยะเวลา ฝึกอบรม	ระยะเวลา ที่ถูกควบคุม	บทบาท
หนึ่ง	ชาย	19	ยาเสพติด	ค่าปรับ 3 เดือน	ขั้นต่ำ 4 ปี ขั้นสูง 6 ปี	1 ปี 3 เดือน	หัวหน้า หอนอน
สอง	ชาย	20	ชีวิต ร่างกาย บุกรุก ละเมิด	หักวันควบคุม 1 วัน ค่าปรับ 1 วัน	ขั้นต่ำ 2 ปี ขั้นสูง 3 ปี	1 ปี 2 เดือน	-
สาม	ชาย	20	ยาเสพติด	ศึกษาต่อภาคบังคับ ฝึกวิชาชีพ บำบัดยาเสพติด	1 ปี	9 เดือน	-

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูล	เพศ	อายุ (ปี)	คดี	คำสั่งศาล	ระยะเวลา ฝึกอบรม	ระยะเวลา ที่ถูกควบคุม	บทบาท
สี่	ชาย	21	อนาจาร	ศึกษาต่อภาคบังคับ ฝึกวิชาชีพ อบรมคุณธรรม	ไม่เกิน 3 ปี	11 เดือน	ช่วยงาน โรงครัว
ห้า	ชาย	21	ชีวิต ประมาท	ฝึกวิชาชีพ	1 ปี	11 เดือน	ช่วยงาน โรงครัว
หก	ชาย	21	ชีวิต ลุหุโทษ	ค่าปรับ 1 วัน อายุครบ 24 ปี ให้ส่งตัวไปเรือนจำ	ขั้นต่ำ 9 เดือน ขั้นสูง 1 ปี 6 เดือน	9 เดือน	-

ส่วนที่ 2 การให้ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

จากการศึกษา พบว่า เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้ให้ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนที่สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง และการเปลี่ยนตัวตนอย่างมีเป้าหมาย มีสาระสำคัญดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง

หมายถึง การรื้อถอนชุดภาพจำเดิมของเยาวชนในอดีตที่เคยก้าวพลาด อันเป็นภาพที่สะท้อนถึง “เด็กเกร” ที่มีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนหลากหลายรูปแบบ ทั้งการลักขโมย เสพยาเสพติด การใช้ความรุนแรง เพื่อสร้างชุดภาพจำใหม่ให้กับตนเองในปัจจุบันด้วยความพยายามที่จะเปลี่ยนตนเองให้ดีขึ้น เช่น การไม่ละเมิดกฎระเบียบ ข้อบังคับของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ตลอดจนการพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างชื่อเสียงให้กับศูนย์ฝึกและอบรมฯ ซึ่งก่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับในภาพลักษณ์ดังกล่าวอันนำไปสู่โอกาสต่างๆ ที่เยาวชนเหล่านี้พึงได้รับ เช่น ได้รับคัดเลือกให้พักการฝึกอบรมเพื่อไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพภายนอกสถานควบคุมดังกล่าวที่ว่า

“การเปลี่ยนแปลงตนเองมันสำคัญมาก เป็นการสร้างโปรไฟล์ให้กับตัวเอง อย่างเข้าร่วมกิจกรรมนี้ก็จะได้รับเกียรติบัตร เจ้าหน้าที่เขาก็จะจำได้ว่าเราดีขึ้นไหม ให้ความร่วมมืออะไรบ้าง จะได้ผ่านกรรมกรง่าย ๆ อย่างพิจารณาออกไปเรียน ไปทำงานข้างนอก” (เยาวชนคนที่ 1)

“จากเด็กที่มันเคยเกรมาก่อน พอเข้ามาข้างในมันก็มาคิดว่าเราต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองนะ แล้วมันก็เริ่มจากการทำกิจกรรมในนี้แหละ ทำตามที่ครูเขาสอน มันก็อาจจะมียลตอนเราเข้าคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่เขาจะจำเราได้ว่าดีขึ้นยัง เกมบ้างไหม เข้าร่วมกิจกรรมอะไรบ้าง เขาก็อาจจะดูได้จากเกียรติบัตรที่มายื่นให้คณะกรรมการเลือกง่ายๆ บางทีเราปล่อยไปข้างนอก ไอ้เกียรติบัตรพวกนี้มันก็เอาไปสมัครงานได้” (เยาวชนคนที่ 3)

2. การเปลี่ยนตัวตนอย่างมีเป้าหมาย

การเปลี่ยนตัวตนเพื่อสร้างอนาคตที่ดีขึ้น มีความหมายที่ครอบคลุมทั้ง 2 ประเด็น ประเด็นที่ 1 ความสามารถในการตระหนักได้ว่าปัญหาของตนเองคืออะไร การประเมินถึงข้อดีหรือข้อจำกัดหากยังคงความคิด ทัศนคติ อารมณ์ รวมทั้งพฤติกรรมเดิมอยู่ ในส่วนประเด็นที่ 2 คือ ความพยายามในการพัฒนาตนเอง โดยเริ่มจากทบทวนถึงเป้าหมายใน การ กำหนดแนวทางและประเมินถึงคุณสมบัติภายในตนเองหรือแหล่งทรัพยากรจากภายนอกที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จดังเป้าหมายที่ตั้งไว้ ท้ายที่สุดทั้ง 2 ประเด็นที่กล่าวมา มีผลลัพธ์ร่วมกันคือเพื่อให้เกิดอนาคตที่ดี ดังคำกล่าวที่ว่า

“เราได้ปรับปรุงตัวพี่ อย่างอยู่ข้างนอกมันก็ละเหมาเยอะ พอได้เข้ามาอยู่ที่นี้ มันก็มีมุมมองที่เปลี่ยนแปลงไป ให้เราได้เริ่มคิดถึงอนาคตมากขึ้น ไม่ใช่แบบว่าอยู่ไปวันๆ ไม่เอาอะไร สนุกไปวันๆ มันก็ไม่ใช้แบบนั้นแล้ว มันก็เริ่มคิดแล้วว่าเราจะเดินไปในทางที่ดีกว่า ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่เพื่ออนาคตของตัวเองที่จะได้มีงาน มีเงิน มีครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น” (เยาวชนคนที่ 2)

“เปลี่ยนตัวเราครับทำให้เรานึกถึงสิ่งที่เราทำ ว่ามันมีผลดีผลเสียมากน้อยแค่ไหน แล้วได้เวลาคิดทบทวนตัวเอง ว่าเราจะเริ่มเปลี่ยนตัวเองยังไง ให้วางแผนไว้ตั้งแต่ในนี้เลย จะกลับไปเรียนต่อและทำงานไปด้วยเพื่อให้เรามีโอกาสได้มีงานดีทำในอนาคต ถ้าเราได้เรียนจบสูงๆ” (เยาวชนคนที่ 5)

การเปลี่ยนตัวตนเพื่อให้เกิดการยอมรับจากผู้อื่น คือ ความคาดหวังที่จะได้รับการยอมรับเมื่อเยาวชนสามารถปรับความคิด ความเชื่อหรือการแสดงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งถูกยอมรับเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้เยาวชนในกลุ่มนี้ได้รับรู้ถึงโอกาสที่ถูกหยิบยื่นให้อีกครั้งจากบุคคลสำคัญในชีวิตของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับจากครอบครัว เจ้าหน้าที่ หรือแม้แต่คนทั่วไปในสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า

“การเปลี่ยนแปลงตัวเองในทางที่ดีที่เกิดกับเด็กเรานั้นสำคัญต่อการที่เขาจะไปเผชิญโลกภายนอก ในวันที่เขาออกไปข้างนอกแล้ว ถ้าความคิดเขาไม่โตเป็นผู้ใหญ่ ไม่คำนึงถึงเหตุผลใช้อารมณ์มากกว่า ถ้าเขาออกไปอยู่ภายนอกพร้อมกับคนอื่น เขาอาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากคนข้างนอก ไม่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ ทำให้เขาเกิดปัญหาไม่มีใครยอมรับเขา กลายเป็นว่าเขาก็ต้องกลับไปอยู่จุดเดิม ทำอะไรก็ได้ แต่ก็เพื่อให้ตัวเองมีชีวิตรอดอาจจะไปขโมย ขาวยยา” (เจ้าหน้าที่คนที่ 2)

“ที่ผ่านมาครอบครัวให้อิสระผมตลอด แต่สุดท้ายผมก็ทำลายมันเอง แล้วถ้าผมเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ ผมจะทำให้เขากลับมาเชื่อมั่นในตัวผม ผมจะดูแลพ่อแม่เพราะอายุเยอะมากแล้ว อยากออกไปดูแลเขา ผมทำเขาเสียเงินเสียทองไว้อยู่แล้วพี่ ก็เลยอยากจะทำคุณย่าอยากจะทำใจเรียนให้จบเพื่อเขา เขาจะได้ยอมรับแล้วก็มีใจใ น ลู ก ค น นี้ แล้วก็อยากให้พวกญาติๆ เขาเห็นด้วยอะพี่ว่าเด็กคนนึงคนที่เคยเจออย่างผมอะมันก็ดีได้พี่” (เยาวชนคนที่ 6)

ส่วนที่ 3 เงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

จากการศึกษา พบว่า อัตลักษณ์แห่งตนเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และมีความซับซ้อนซึ่งอาจเป็นอิทธิพลจากการถูกหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ หรือแม้แต่การปรับตัวของบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึง

นำเสนอเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก มีสาระสำคัญดังนี้

1. ปัจจัยภายใน คือ เงื่อนไขที่เกิดจากกระบวนการคิด วิเคราะห์ การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทเรียนในอดีตย้อนเตือนตนเอง เมื่อประสบการณ์ในอดีตของเยาวชนที่ไม่สามารถย้อนคืนเวลาเพื่อกลับไปแก้ไขได้ กลับกลายมาเป็นบทเรียนที่มีค่าในปัจจุบัน บทเรียนที่กล่าวถึงนี้เกิดจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงของตนเอง โดยมีจุดเริ่มต้นจากการตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น ก่อให้เกิดความรู้สึกในเชิงลบ เช่น ความรู้สึกผิดหวัง เสียใจและละอายใจต่อการกระทำของตนเอง ความรู้สึกเสียต้ายต่อโอกาสที่อาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน มีความเข้าใจและสามารถยอมรับในความผิดพลาดของตนเอง สามารถประเมินได้ว่าอะไรคือเหตุผลที่ทำให้ตนเองในอดีตตัดสินใจเช่นนั้น นำไปสู่ทักษะในการตัดสินใจบนพื้นฐานของหลักการและเหตุผลเพื่อไม่ย้อนรอยกลับสู่เส้นทางของการกระทำผิด ดังคำกล่าวที่ว่า

“บางทีดูชาวผมก็นึกถึงสิ่งที่ผมเคยทำ ผมเคยขายยา พอได้เห็นชาวคนคลั่งยาแล้วเขาฆ่าพ่อแม่ มันเหมือนเห็นภาพตัวเองอะ เหมือนภาพที่เราเคยทำบาปอะพี่ เพราะเราเองก็ขายยาให้เขา มันก็เหมือนเราไปฆ่าพ่อแม่เขาด้วยอะพี่ เหมือนเราเอาอาวุธให้เขาไปฆ่าพ่อแม่เขา” (เยาวชนคนที่ 1)

“ได้ทบทวนสิ่งที่เราทำดีทำผิด ได้กลับมาทบทวนเรื่องราวที่เราเคยทำไว้ ผมคิดย้อนไปว่าตอนนั้นทำไมผมทำเรื่องแบบนี้ได้ลง ผมปล่อยให้อารมณ์มันนำ สุดท้ายผลเสียก็เกิดกับผม และมันยังสร้างตราบาปให้เด็กน้อย เด็กที่เขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย แถมผมยังทำให้พ่อแม่ของเด็กเขาเสียใจ ทั้งๆ ที่เขาก็ไว้วางใจผมมาก” (เยาวชนคนที่ 4)

แรงผลักดันจากความสำเร็จของเพื่อน คือ การรับรู้ถึงความสำเร็จในชีวิตของเพื่อนเยาวชน อาทิ ความสำเร็จด้านหน้าที่การงาน ด้านการศึกษา หรือแม้แต่ความสำเร็จในการมีทรัพย์สิน (บ้าน รถยนต์) เป็นของตนเอง นอกจากความรู้สึกยินดีต่อความสำเร็จหรือโอกาสที่เพื่อนได้รับ สิ่งดังกล่าวยังเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เยาวชนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และพยายามสร้างแนวทางในการพัฒนาตนเองไปสู่จุดที่เรียกว่าความสำเร็จเช่นเดียวกับเพื่อน ดังคำกล่าวที่ว่า

“เพื่อนมันก็เหมือนกับสอนประสบการณ์ชีวิตนั่นแหละพี่ มันปล่อยให้ทำอะไรไปแล้วบ้าง มีงานดีๆ ทำ มีเงินผ่อนรถ ผมก็คิดตอนนั้นว่าถ้าตอนนั้นไม่เกร ป่านนี้คงเรียนจบมีวุฒิไปสมัครงานดีๆ กับเขา แต่มันทำอะไรไม่ได้ มันพลาดมาแล้ว ก็ต้องประคองกันไป ไม่อยากเสียเวลาไปมากกว่านี้ ทำตัวดีๆ จะได้ลดโทษ ได้ปล่อยเร็ว” (เยาวชนคนที่ 3)

“ดูจากเพื่อนตัวเองเป็นตัวอย่าง อย่างเพื่อนผมหลายๆ คน เขาก็จบไปแล้วทำงานดีๆ กัน มีรถ มีอะไร
ข
ผมอยากเป็นแบบเพื่อนพวกนี้ แต่เพื่อนอีกกลุ่มนึงเขาก็ใช้ชีวิตแบบเดิมๆ วงจรเดิมๆ อยู่กับของมีเงินมา เขาก็ใช้ชีวิตเหมือนแบบถอยหลังอะพี่ แต่บางคนชีวิตเขาก็ก้าวหน้าผมก็เลยอยากเป็นเหมือนเพื่อนที่เขาใช้ชีวิตก้าวหน้า
มันมีตัวอย่างให้เราเห็น มันเปรียบเทียบให้เห็นกันชัดๆ” (เยาวชนคนที่ 6)

2. ปัจจัยภายนอก คือ เงื่อนไขที่เกิดจากบริบทแวดล้อมรอบตัวเยาวชน ซึ่งมีบทบาทในการสนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ครอบครัวช่วยเสริมพลังใจ นับเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้ง 2 ประเด็น ประเด็นที่ 1 การรับรู้ต่อโอกาสที่ครอบครัวมอบให้ผ่านท่าทีหรือการกระทำของครอบครัวในลักษณะของการไม่ตัดสิน ไม่ตีตรา และไม่ซ้ำเติม พร้อมให้อภัยต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และประเด็นที่ 2 การรับรู้ถึงพลังใจจากครอบครัว ผ่านการสนับสนุนทางอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ การให้คำแนะนำ ความห่วงใยที่เยาวชนเหล่านี้ได้รับจากครอบครัวเปรียบเสมือนเชื้อเพลิงที่ส่งให้เยาวชนมีพลังและความเข้มแข็งต่อการฝึกอบรม ดังคำกล่าวที่ว่า

“ครอบครัว แม่ให้กำลังใจ เหมือนไม่ได้แบบโทษต่อว่าอะไรมากมาย ไม่ได้โทษ ไม่ได้คิดว่าเป็นความผิดของเขาทั้งหมด อย่างมาเยี่ยมครอบครัวก็คอยให้กำลังใจเหมือนกับให้กำลังใจตัวเองดีๆ นะเดี๋ยวก็ได้ออกไปแล้ว แล้วก็อีกอย่างนึง เขาได้รับโอกาสจากครอบครัวด้วยแหละ” (เจ้าหน้าที่คนที่ 1)

“คนสำคัญที่ทำให้ผมอยากเป็นคนที่ดีขึ้นเป็นพ่อแม่เลยครับพี่ ทุกครั้งที่เยี่ยม แม่เขาจะคอยบอกให้อดทนรอนะ อยู่ไปก่อนนะ ไม่ต้องคิดอะไรมาก แค่ออกอดทนน ตั้งใจทำความดี อยู่ให้คนรักคนเอ็นดู เาน้ำเย็นเข้าลูบไว้อย่าใจร้อน มันทำให้ผมจะคอยนึกถึงคนรอบพี่ คนที่บ้าน ครอบครัวพ่อแม่ก็เป็นกำลังใจให้อยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง” (เยาวชนคนที่ 1)

เจ้าหน้าที่ไว้วางใจและให้ความช่วยเหลือ เมื่อเยาวชนแสดงพฤติกรรมเชิงบวก เช่น รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ การให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรม หรือแม้แต่การปฏิบัติตาม ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่นำไปสู่ความน่าเชื่อถือ และการรับรู้ต่อภาพลักษณ์ในเชิงบวก ดังนั้นเมื่อมีโอกาสเข้ามาเยาวชนที่ได้รับความเชื่อมั่น หรือไว้วางใจจากเจ้าหน้าที่จะได้รับการผลักดันให้ได้รับโอกาสดังกล่าวก่อน เช่น การคัดเลือกเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมและการแข่งขันความสามารถในระดับประเทศ นอกจากนี้การได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ทั้งการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจเมื่อเยาวชนเกิดความรู้สึกท้อแท้ การสนับสนุนทางด้านข้อมูล เช่น การให้คำปรึกษาหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ดังคำกล่าวที่ว่า

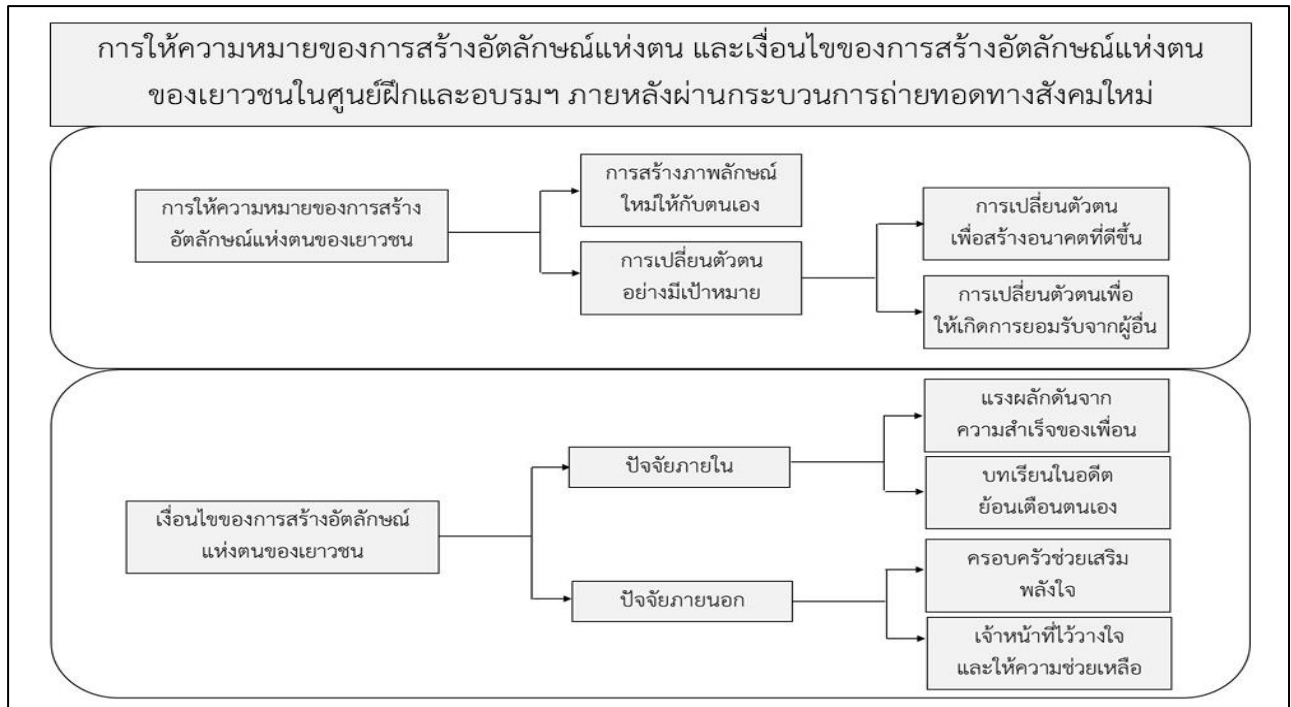
“ตอนนั้นเด็กทำผิดนะ กำลังใจที่มีมันก็หายไปหมดเพราะเขาวางแผนว่าจะออกไปออกไปทำงาน มันก็เปลี่ยนไปเลย ตอนนั้นครูที่ปรึกษาก็ต้องเข้าไปคุยกับเขาว่าอันนี้นั่นมันสามารถผิดพลาดกันได้ แต่เป้าหมายของเรามันแค่เปลี่ยนวันเวลาจากเร็วขึ้นก็เลื่อนไป แต่ถ้าเราประกอบตัวเองดีๆ เราก็สามารถออกไปได้เหมือนกันก็ยังคงเป็นเป้าหมายเดิม” (เจ้าหน้าที่คนที่ 2)

“บางทีเวลาญาติไม่เยี่ยมมันก็มีอารมณ์ดั่งครับ เขาก็คอยพูด คอยให้กำลังใจครับ แล้วก็คอยดูแลคอยจัดระเบียบให้ เป็นเหมือนทั้งครู เป็นทั้งพี่ชายอะไรอย่างนี้ครับ เขาคอยบอกคอยเตือนเรา พยายามอย่าทำผิดระเบียบจะได้กลับบ้านไวๆ” (เยาวชนคนที่ 5)

จากผลการวิจัยที่นำเสนอการให้ความหมายของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตน และเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ภายหลังผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ สามารถสรุปได้ภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2

การให้ความหมาย และเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาว่ามีข้อค้นพบ 2 ประการสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผ่านมุมมองเชิงวิพากษ์และตีความโดยเทียบกับแนวคิดทฤษฎี เชื่อมโยงกับความรู้ที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประการแรก ข้อค้นพบเรื่องการให้นิยามต่อกระบวนการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของเยาวชน แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง เป็นการรื้อถอนชุดภาพจำเดิมที่บุคคลอื่นมีต่อเยาวชน เพื่อสร้างภาพจำใหม่ให้เกิดการยอมรับในภาพลักษณ์ดังกล่าวด้วยการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ตามทฤษฎีการประทับตรา (Labeling theory) (Becker, 1963) ที่อธิบายว่า การถูกสังคมตีตราทางสังคมในเชิงลบว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น ฆาตรกร หัวขโมย สิ่งเหล่านี้เป็นการตัดโอกาสสำคัญในการเปลี่ยนแปลงตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการผลักให้เยาวชนกลับสู่เส้นทางของการกระทำผิดอีกครั้ง ดังนั้นการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเองเพื่อลดแรงกดดันจากการถูกตีตราทางสังคมจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ช่วยเยาวชนสามารถเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และประเด็นที่ 2 การเปลี่ยนตัวตนอย่างมีเป้าหมาย สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ได้ 2 รูปแบบ คือ การเปลี่ยนตัวตนเพื่อสร้างอนาคตที่ดีขึ้น เริ่มจากการตระหนักต่อปัญหา การทบทวนเป้าหมายในชีวิต รวมทั้งการประเมินทรัพยากรที่ช่วยให้บรรลุในเป้าหมาย และการเปลี่ยนตัวตนเพื่อให้เกิดยอมรับจากผู้อื่น คือความคาดหวังในการได้รับความยอมรับจากบุคคลอื่น เช่น ครอบครัว เจ้าหน้าที่ที่ช่วยผลักดันให้เยาวชนเกิดความมุ่งมั่นในการปรับเปลี่ยนตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

สามารถเทียบเคียงได้กับแนวคิดตัวตนที่เห็นในกระจกเงา (The Looking Glass Self) ของ ชาร์ล ฮอร์ตัน คูลีย์ (Cooley, 1983) ที่อธิบายเกี่ยวกับการสร้างและธำรงตัวตนของบุคคลอันเป็นผลสะท้อนจากการจินตนาการถึงภาพลักษณ์ของตนเองที่ปรากฏต่อบุคคลอื่น ผ่านการจินตนาการว่าบุคคลอื่นจะประเมิน หรือตัดสินภาพลักษณ์นั้นอย่างไร นำไปสู่ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง โดยความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมก่อให้เกิดความคิด ความรู้สึกในเชิงลบต่อตนเองและต้องการพัฒนาไปสู่ความรู้สึกถึงการมีคุณค่าผ่านการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อสร้างอนาคตที่ดีขึ้น ตลอดจนต้องการได้รับความยอมรับจากผู้อื่นซึ่งเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเยาวชน (Significant Others) และกลุ่มอ้างอิง (Reference Others) เช่น ผู้ปกครอง เพื่อน และเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ประการที่สอง จากกระบวนการของศูนย์ฝึกและอบรมฯ เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่เหมาะสมของเยาวชน พบว่า เงื่อนไขการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชน แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ บทเรียนในอดีตย้อนเตือนตนเอง เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อนำมาเป็นบทเรียนที่มีคุณค่าในปัจจุบันและไม่หวนกลับไปตัดสินใจหรือกระทำเช่นเคย และแรงผลักดันจากความสำเร็จของเพื่อน ผ่านกระบวนการคิดของเยาวชน นับว่าเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดความต้องการพัฒนาตนเอง ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัวช่วยเสริมพลังใจ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ไว้วางใจและให้ความช่วยเหลือ ในการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น สนับสนุนด้านข้อมูล สนับสนุนด้านอารมณ์ สิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนเชื้อเพลิงที่ช่วยจุดพลังให้เยาวชนมีแรงใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีขึ้น เมื่อพิจารณาเงื่อนไขการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ด้านปัจจัยภายนอก เทียบเคียงได้กับแนวคิดการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) โดยเคปแลน และเฮิร์ตซ์แมน (Kaplan & Heitzmann, 1988) แบ่งรูปแบบของการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การสนับสนุนทางสังคมที่เป็นรูปธรรม (Tangible Support) กล่าวคือ ทั้งผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ต่างมีบทบาทในการให้แรงสนับสนุนในด้านนี้ เช่น ผู้ปกครองบริจาคเงินหรือทำอาหารเลี้ยงเยาวชนช่วงการจัดกิจกรรมวันปีใหม่ หรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการประสานเครือข่ายเพื่อรับบริจาคอุปกรณ์กีฬา หนังสือ รวมถึงอุปกรณ์สำหรับการฝึกฝนทักษะทางวิชาชีพต่างๆ และรูปแบบที่ 2 การสนับสนุนทางสังคมที่เป็นนามธรรม (Intangible Support) เช่น ผู้ปกครองให้กำลังใจ ให้คำแนะนำเยาวชนระหว่างการเยี่ยมออนไลน์ หรือเจ้าหน้าที่ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ความรู้เพื่อให้เยาวชนสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาการสร้างอัตโนทัศน์แห่งตน (Self-Concept) เชิงบวกในเยาวชนหญิงที่กระทำผิด ประเทศอินโดนีเซีย พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่ลดการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน (Juliana & Mohamad, 2023)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับเยาวชน

จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ซึ่งเป็นรูปแบบการถ่ายทอดทางสังคมใหม่อีกรูปแบบหนึ่งเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ภายใต้เนื้อหา หลักสูตร (Contents) ที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนในกลุ่มนี้ สอดแทรกด้วยกลวิธีที่เหมาะสมต่อบริบทภายในสถานควบคุม (Tactics) ผ่านตัวแทนในการถ่ายทอด (Agents) ทั้งเจ้าหน้าที่ เครือข่ายทางการศึกษา ทางศาสนา และอื่นๆ อีกมากมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนกลุ่มนี้ในสถานะของผู้ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เช่น การมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ การตั้งเป้าหมายในชีวิต เป็นต้น ซึ่งลำดับต่อไปคือการพัฒนาเยาวชนจากผู้ได้รับการถ่ายทอดไปสู่การเป็นผู้ถ่ายทอดที่มีประสบการณ์ มีความเข้าใจ เพื่อเปลี่ยนจากบทเรียนในอดีตที่ย้อนเตือนตนเองไปสู่บทเรียนของตนเองที่ช่วยเตือนใจ สร้างแรงคิดเชิงบวกในการดำเนินชีวิตให้กับเยาวชนอื่น เช่น การจัดกิจกรรมไอเดียไอดอลโดยเชิญเยาวชนเคยผ่านกระบวนการฝึกอบรม และประสบความสำเร็จในชีวิตด้านการเรียน การทำงานเพื่อมาบรรยายให้กับบุคคลอื่นฟัง

เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ คือ ตัวแทนในการถ่ายทอดทางสังคม (Agents) มีส่วนช่วยในสร้างบรรยากาศที่เอื้อกระบวนการเรียนรู้ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เช่น การปรับปรุงแบบกิจกรรมตามที่เยาวชนให้ความสนใจ การจัดลำดับความสำคัญได้ว่าคุณลักษณะใดควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดขึ้นตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ระยะฝึกอบรม และระยะเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เช่น การค้นหาเป้าหมายชีวิต (Purpose in Life) ที่ช่วยกระตุ้นให้เยาวชนมีแรงจูงใจหรือมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยเจ้าหน้าที่สามารถใช้ความเป็นวิชาชีพของตนเองเพื่อช่วยสนับสนุนให้เยาวชนระบุเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งการผลักดันให้หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรม เช่น การให้โอกาสเยาวชนในกลุ่มนี้เข้าทดลองประกอบอาชีพกับสถานประกอบการตามเป้าหมายชีวิตที่กำหนดไว้

ครอบครัวหรือผู้ปกครอง

จากผลการศึกษา พบว่า หนึ่งในเงื่อนไขของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ คือ เงื่อนไขจากสังคมสภาพแวดล้อม (ปัจจัยภายนอก) ได้แก่ ครอบครัว โดยแบ่งบทบาทออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) บทบาทของครอบครัวในระหว่างที่เยาวชนอยู่ระหว่างการฝึกอบรมในสถานควบคุม โดยครอบครัวสามารถมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรม เช่น เข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมค่ายครอบครัว เข้มแข็ง การติดตามพฤติกรรมผ่านครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นตัวแทนรายงานความก้าวหน้าในการฝึกอบรมของบุตรหลาน ให้การสนับสนุนด้านอารมณ์ จิตใจ (Emotional Support) และ 2) บทบาทของครอบครัวภายหลังเยาวชนได้รับ

การปล่อยตัว เป็นการรับช่วงต่อในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาอัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) ไปสู่การเกิดและธำรงอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ของเยาวชนสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานสามารถนำผลการวิจัยทั้งในส่วนของการสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ หรือแนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนเพื่อเตรียมพร้อมกลับคืนสู่สังคม เพื่อกำหนดนโยบายหรือการวางกลยุทธ์สำหรับการเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของสังคมแก่เยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและปรับให้เข้ากับบริบทของแต่ละศูนย์ฝึกและอบรมฯ ตลอดจนเป็นการขยายผลการดำเนินงาน โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถาบันการศึกษา ชุมชนเพื่อผลักดันให้เข้ามา มีบทบาทในการส่งเสริมหรือพัฒนาเยาวชนในกลุ่มที่เคยก้าวพลาด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ในภาคกลางเพียงพื้นที่เดียว ในโอกาสสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในศูนย์ฝึกและอบรมฯ อื่นๆ ร่วมด้วย โดยสามารถใช้แนวทางการศึกษาแบบพหุกรณี (Multi-case) เพื่อก่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้ และความแตกต่างของบริบทที่มีต่อกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในมิติที่หลากหลายขึ้น

แม้การศึกษาครั้งนี้จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ด้วยการวิจัยพื้นฐาน (Basic research) ยังขาดการออกแบบการวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Action research) ในอนาคต หากมีผู้สนใจศึกษาในประเด็นเดียวกันนี้สามารถนำข้อค้นพบในประเด็นกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม และแนวทางการเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตน ไปประยุกต์และออกแบบเป็นโปรแกรมหรือการจัดกระทำร่วมกับแนวคิดทฤษฎีทางสังคมศาสตร์อื่นๆ เช่น อาชญาวิทยา จิตวิทยา และสาธารณสุข หรือเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ รวมทั้งการขยายองค์ความรู้การศึกษาด้านผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมใหม่ในสถานควบคุมในลักษณะของการติดตาม ประเมินผลภายหลังที่เยาวชนกลับคืนสู่สังคมและสามารถธำรงอัตลักษณ์ของตนเองที่เชื่อมโยงระหว่าง อัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) สู่การเกิดอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Bandura, A., & Walters, R. H. (1963). *Social learning and personality development*. Holt Rinehart and Winston.
- Becker, H. S. (1963). *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*. Free Press.
- Chaowata, K. (2015). Knowledge building for self-identity changes of miss-stepping children and youth. *Srinakharinwirot Research and Development (Journal of Humanities and Social Sciences)*, 7(13), 1-15. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/swurd/article/view/54505> [in Thai]

- Cooley, C. H. (1902). Looking-glass self. *The production of reality: Essays and readings on social interaction*, 6, 126-128.
- Crossman, A. (2019). *Understanding critical theory*. Thought Co.
<https://www.thoughtco.com/ashley-crossman-4705318>
- Department Juvenile Observation and Protection. (2020). *Lawsuit report of 2563*.
<https://shorturl.asia/c3wTl>
- Department Juvenile Observation and Protection. (2022). *Lawsuit report of 2565*.
<https://shorturl.asia/RK0Dw>
- Heitzmann, C. A., & Kaplan, R. M. (1988). Assessment of methods for measuring social support. *Health psychology*, 7(1), 75.
- Juliana, J., & Mohamad, Z. S. (2023). Challenges in building positive self-concept in female adolescent offenders in juvenile detention centers in Tangerang, Indonesia. *Humanities, Arts and Social Sciences Studies*, 23(1), 104–113.
- Kaewkerd, N. (2021). Mistaken behaviorals and the need for career for children and youths in juvenile vocational training centers for boys. *NRRU Community Research Journal*, 15(1), 223-235. [in Thai]
- Kamolsuksatit, S. (2020). Juvenile repeat offenders guidelines for the prevention and correction of juvenile repeat offenders in an offense relating to drugs based on factors that predict the criminologist. *Humanities and Social Sciences Nakhon Sawan Rajabhat University Academic Journal*, 7(1), 1-19. [in Thai]
- Kampangkaewand, C., & Sripa, K. (2022). The recidivism among juveniles involved in drug use: A case study of Ban Pranee Juvenile Vocational Training Center for girls. *Royal Police Cadet Academy*, 11(2), 139-154. [in Thai]
- Maltseva, T. V., Malyshev, K. B., Sobolev, N. G., Kirillova, E. P., & Mikhailov, A. N. (2021). *Basic model of resocialization of convicts*. SHS Web of Conferences, EDP Sciences.
- Maneethep, C. (2018). *The effects of imprisonment on the characteristics related to the tendency to repeat criminal offenses by inmates* [Doctoral dissertation]. National Institute of Development Administration. <https://shorturl.asia/mUxX3>
- Podhisita, C. (2019). *The science and art of qualitative research*. Amarin Printing & Publishing. [in Thai]
- Sumsiripong, P. (2018). Juvenile offender in narcotic cases. *ARU Research Journal*, 5(3), 24-30. [in Thai]

Thanombunchai, C. (2009). *Good Child Discourse: A Case Study of the Ubekka Training Center*
[Doctoral dissertation]. Silpakorn University. <https://shorturl.asia/f3NAd>